

Kratke ekonomsko-finančne analize

Značilnosti podjetij na področju farmacevtske in biotehnološke dejavnosti

Avtorica: Nataša Vrh

Maj 2026

BANKA

SLOVENIJE
EVROSISTEM

Zbirka: Kratke ekonomsko-finančne analize

Naslov: Značilnosti podjetij na področju farmacevtske in biotehnološke dejavnosti

Avtorica: Nataša Vrh

Številka: maj 2026

Kraj: Ljubljana

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Elektronska izdaja: [Blog in avtorske raziskave | Banka Slovenije](#)

Mnenja in zaključki, objavljeni v prispevkih v tej publikaciji, ne odražajo nujno uradnih stališč Banke Slovenije ali njenih organov.

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 278803715](#)
ISBN 978-961-7230-42-0 (PDF)

Kazalo

Uvod	4
<hr/>	
1 Struktura in obseg dejavnosti	5
<hr/>	
2 Dodana vrednost in produktivnost	6
2.1 Raven in dinamika	6
2.2 Dejavniki rasti dodane vrednosti	7
<hr/>	
3 Tržna usmerjenost in dobičkonosnost	8
<hr/>	
4 Financiranje in investicijska dinamika	11
<hr/>	
Zaključek	14
<hr/>	
Viri	15

Uvod

Farmacevtska industrija in biotehnologija spadata med tehnološko najintenzivnejše in med hitreje rastoče panoge svetovnega gospodarstva. V Evropski uniji naj bi farmacevtski sektor v obdobju 2024–2029 rasel s približno 4-odstotno povprečno letno stopnjo rasti, kar odraža naraščajoče povpraševanje po zdravstvenih storitvah, staranje prebivalstva, rast izdatkov za zdravljenje ter stalne inovacije na področju raziskav in razvoja zdravil. Podobno dinamiko rasti je pričakovati tudi v slovenski farmacevtski industriji (Cirman et al., 2024). Še izrazitejšo rast beleži biotehnološki sektor, saj naj bi svetovni trg biotehnologije med letoma 2024 in 2030 rasel s skoraj 14-odstotno povprečno letno stopnjo rasti (Grand View Research, 2023).

Farmacevtska in biotehnološka dejavnost imata v Sloveniji pomembno makroekonomsko vlogo. Skupaj prispevata več kot 2,5 % bruto domačega proizvoda, neposredno zaposlujeta približno 13.800 ljudi, posredno pa več kot 40.000. Do leta 2030 se pričakuje nadaljnja rast zaposlenosti za več tisoč delovnih mest (Podjetna Slovenija, 2025). Pomen farmacevtske panoge se v zadnjih letih krepi, saj vse bolj prispeva k ustvarjanju dodane vrednosti in zaposlovanju, njen relativni pomen pa je med najvišjimi v EU (Žakelj & Lindič, 2025).

Slovenska farmacevtska industrija je močno vpeta v globalne dobavne verige, zaradi česar se Slovenija vse bolj uveljavlja kot pomembno središče farmacevtskega razvoja in proizvodnje. Panoga temelji na razmeroma dobro razvitem sistemu proizvodnje generičnih, biološko podobnih in originalnih zdravil. Osrednjo vlogo imajo velika podjetja, kot so Krka, Lek in Novartis, pomemben del industrijskega ekosistema pa predstavljajo tudi številna manjša in podporna podjetja (Cirman et al., 2024).

Biotehnologijo je Evropska unija skupaj z digitalnimi in čistimi tehnologijami prepoznala kot eno izmed treh strateških industrij prihodnosti. Čeprav je vloga biotehnologije v Sloveniji trenutno manjša v primerjavi z vodilnimi državami v tej panogi, kot so Združene države Amerike, Združeno kraljestvo, Nemčija, Švica in Kitajska, razmeroma hiter razvoj dejavnosti v Sloveniji kaže na velike razvojne potencialne. Ti se kažejo predvsem v krepitvi sodelovanja med podjetji, raziskovalnimi institucijami in podpornim okoljem ter v postopnem oblikovanju biotehnološkega inovacijskega ekosistema oziroma grozda (Drofenik & Kušar, 2023).¹

V tej analizi so predstavljene ključne značilnosti podjetij, ki delujejo v dejavnosti proizvodnje farmacevtskih preparatov, proizvodnje farmacevtskih surovin ter raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju biotehnologije. Analiza temelji na podatkih poslovnih poročil gospodarskih družb iz baze AJ PES in zajema obdobje 2008–2024. Kazalniki za farmacevtska in biotehnološka podjetja so primerjani z agregatnimi kazalniki preostalih gospodarskih družb, kar omogoča oceno relativnega pomena in razvojne dinamike obravnavanega sektorja v slovenskem gospodarstvu.

Kljub obstoječim analizam farmacevtskega in biotehnološkega sektorja, ki se pogosto osredotočajo na makroekonomske kazalnike ali globalne trende, ostaja manj raziskan vidik delovanja podjetij na mikro ravni. Prav podrobnejše poznavanje strukture, uspešnosti in razvojnih značilnosti podjetij omogoča boljše razumevanje dejanskih gonilnikov rasti, inovativnosti in odpornosti sektorja. Analiza dopolnjuje obstoječe študije z

¹ Zavod Slovenija Biotech Hills pripravlja strategijo razvoja biotehnološke in farmacevtske panoge do leta 2030, ki bo vključena v nacionalno industrijsko strategijo.

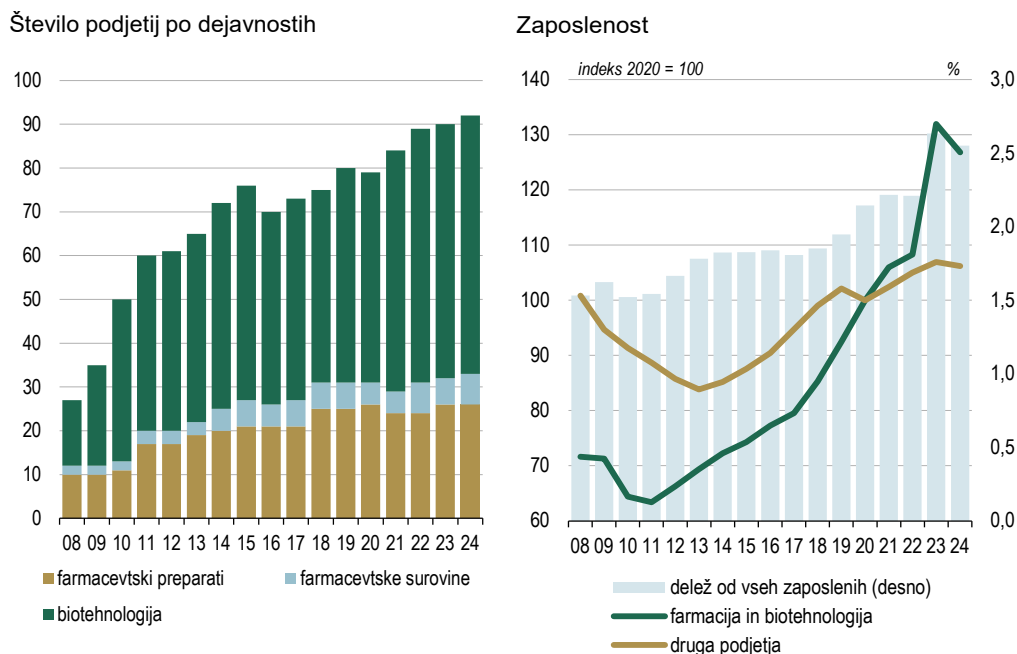
vidika podjetij in prispeva k zapolnjevanju vrzeli v razumevanju, kako se specifične značilnosti farmacevtskih in biotehnoloških družb odražajo v njihovem poslovanju v primerjavi s preostalim gospodarstvom. Rezultati analize so pomembni tudi z vidika oblikovanja ekonomskih in razvojnih politik, saj omogočajo identifikacijo ključnih dejavnikov uspešnosti in potencialnih omejitev sektorja. To pa predstavlja podlago za oblikovanje bolj ciljno usmerjenih ukrepov za spodbujanje raziskav in razvoja, povečanje konkurenčnosti ter dolgoročno krepitev vloge farmacevtske in biotehnološke dejavnosti v slovenskem gospodarstvu.

1 Struktura in obseg dejavnosti

Dejavnosti farmacevtske proizvodnje in biotehnologije zaznamujejo majhno število podjetij ter visoka koncentracija zaposlenosti v velikih podjetjih, ki se je po pandemiji izrazito povečala.

V dejavnostih proizvodnje farmacevtskih preparatov, proizvodnje farmacevtskih surovin ter raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju biotehnologij je v letu 2024 skupaj delovalo 92 podjetij, kar je predstavljalo 0,13 % vseh gospodarskih družb (slika 1, levo). Struktura podjetij je bila izrazito nagnjena k mikro in malim podjetjem, ki so predstavljala skoraj 92 % vseh družb, medtem ko je bil delež srednje velikih in velikih podjetij le 8 %. Število mikro podjetij se je po letu 2008 izrazito povečalo in je bilo leta 2024 skoraj trikrat večje, pri čemer je rast predvsem posledica povečanja števila podjetij v raziskovalno-razvojni dejavnosti na področju biotehnologije.

Slika 1: Število podjetij in zaposlenost

Opomba: Druga podjetja so vsa ostala podjetja, ki ne delujejo v dejavnosti proizvodnje farmacevtskih preparatov, proizvodnje farmacevtskih surovin ter raziskovalne in razvojne dejavnosti na področju biotehnologije.
Viri: AJPES, preračuni avtorice.

Kljub majhnemu deležu velika podjetja zaposlujejo približno 95 % vseh zaposlenih v panogi. Povprečno število zaposlenih² se je v letih po finančni krizi sprva nekoliko zmanjšalo, nato pa je naraščalo hitreje od preostalega gospodarstva (slika 1, desno). Najvišja raven zaposlenosti je bila zabeležena leta 2023, ko je število zaposlenih preseglo raven pred pandemijo za 32 %, leta 2024 pa so podjetja iz obravnavanih dejavnosti zaposlovala 2,5 % vseh zaposlenih v gospodarskih družbah. Po letu 2020 se je zaposlenost povečala tudi v drugih podjetjih, vendar v precej manjšem obsegu. Večina zaposlenih, skoraj 97 %, je bila zaposlena v dejavnosti proizvodnje farmacevtskih preparatov.

2

Dodana vrednost in produktivnost

2.1 Raven in dinamika

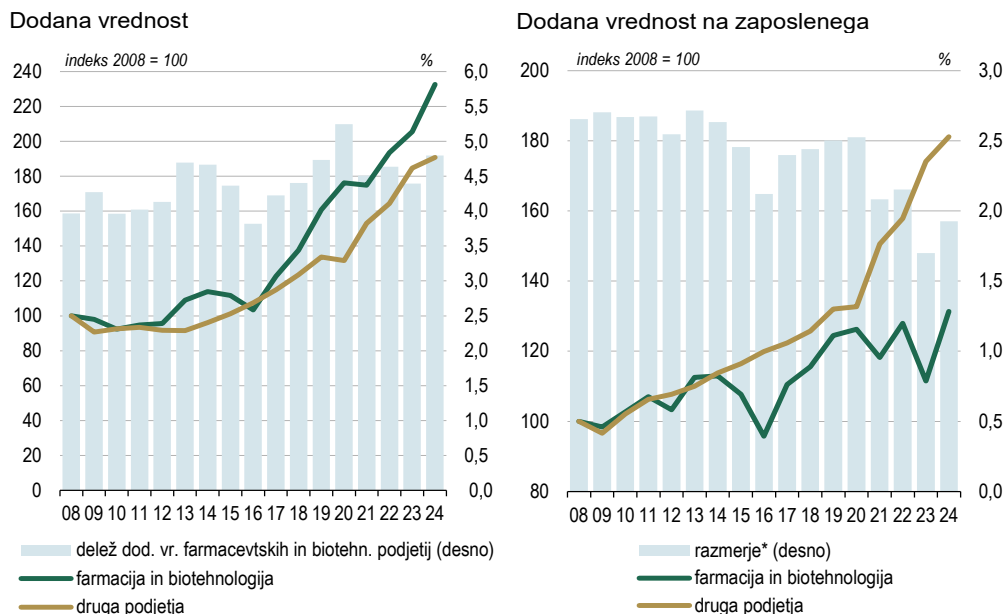
Podjetja iz farmacevtske in biotehnoške dejavnosti ustvarjajo nadpovprečno dodano vrednost in izstopajo v produktivnosti.

Prispevek gospodarskih družb iz farmacevtske in biotehnoške dejavnosti k skupni dodani vrednosti vseh gospodarskih družb presega 4 %, pri čemer je bil najvišji leta 2020, in sicer 5,2 % (slika 2, levo). V primerjavi z letom 2008 se je dodana vrednost v farmacevtskih in biotehnoških podjetjih povečala za 133 %, medtem ko je bila rast v drugih podjetjih nižja in je znašala 90 %. K ustvarjanju dodane vrednosti v farmacevtskem in biotehnoškem grozdu v največji meri prispevajo družbe s področja proizvodnje farmacevtskih preparatov.

Dodana vrednost na zaposlenega je bila v farmacevtskih in biotehnoških podjetjih do vključno leta 2020 približno 2,5-krat višja kot v povprečju drugih podjetij. V zadnjih štirih letih je razlika sicer nekoliko upadla, vendar dodana vrednost na zaposlenega še vedno v povprečju dosega približno dvakratnik ravni drugih podjetij (slika 2, desno). Po letu 2020 sta tako dodana vrednost kot zaposlenost naraščali v obeh skupinah podjetij, vendar z različno dinamiko. V farmacevtskih in biotehnoških podjetjih sta rasli razmeroma usklajeno, medtem ko je bila v drugih podjetjih rast dodane vrednosti bistveno hitrejša od rasti zaposlenosti. To kaže na hitrejšo rast produktivnosti v tej skupini, vendar iz nižje izhodiščne ravni v primerjavi s farmacevtskim in biotehnoškim grozdom.

² Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur.

Slika 2: Dodana vrednost in dodana vrednost na zaposlenega

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

Opomba: * Razmerje v desni sliki je razmerje med povprečno dodano vrednostjo na zaposlenega v farmacevtskem in biotehnoškem sektorju ter povprečno dodano vrednostjo na zaposlenega v preostalih podjetjih.

2.2 Dejavniki rasti dodane vrednosti

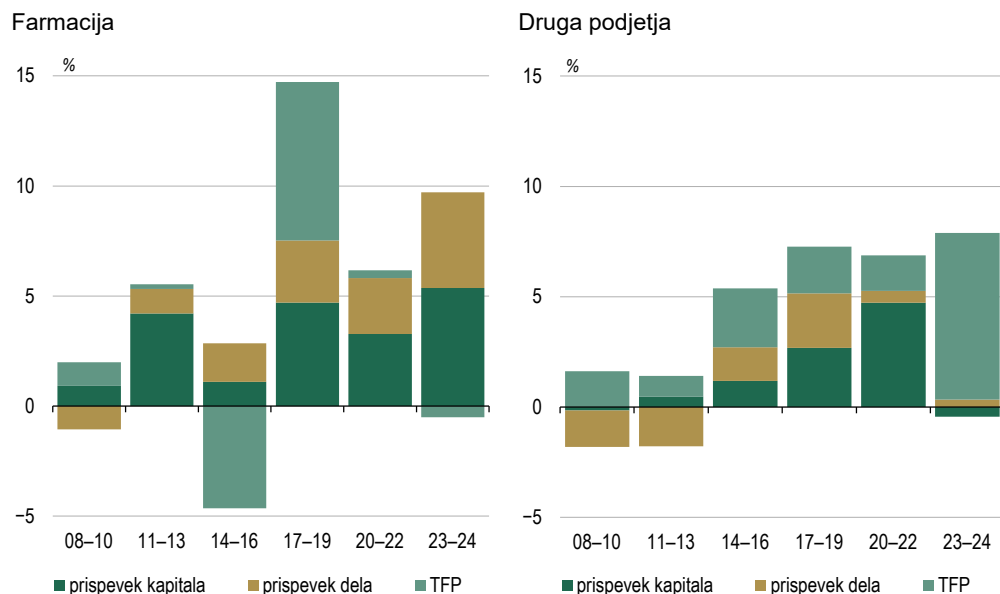
Rast dodane vrednosti v farmacevtski in biotehnoški dejavnosti je temeljila predvsem na kapitalnem poglobljanju.

V nadaljevanju je predstavljena analiza glavnih dejavnikov rasti dodane vrednosti. Analiza temelji na logaritemskih spremembah nominalne dodane vrednosti, vrednosti osnovnih sredstev in števila zaposlenih, kar omogoča dekompozicijo rasti na prispevke kapitala, dela in preostanka, ki je v tem kontekstu merilo, podobno skupni faktorski produktivnosti (v nadaljevanju TFP). Izračunani TFP poleg sprememb učinkovitosti vključuje tudi cenovne učinke, saj analiza temelji na nominalnih podatkih.

Razcep rasti dodane vrednosti kaže, da je rast farmacevtske industrije v Sloveniji v obdobju 2008–2024 večinoma temeljila na kapitalnem poglobljanju (slika 3, levo). Prispevek kapitala je v vseh opazovanih obdobjih pozitiven in razmeroma stabilen, kar kaže na pomembno vlogo investicij pri rasti sektorja. Prispevek dela je praviloma manjši, vendar se je v zadnjih letih nekoliko okreplil. Prispevek TFP je izrazito bolj volatilen, z obdobji močnih pozitivnih prispevkov (zlasti v letih 2017–2019), ki se izmenjujejo z leti negativnih prispevkov. Takšna dinamika lahko odraža kombinacijo dejavnikov, kot so spremembe učinkovitosti in cenovni učinki ter časovni zamiki med izvedbo naložb in njihovim učinkom na ustvarjanje dodane vrednosti.

V agregatu drugih panog je dinamika rasti nekoliko drugačna (slika 3, desno). Prispevek kapitala je bolj spremenljiv in je v posameznih obdobjih tudi negativen, medtem ko je rast dodane vrednosti pogosteje povezana s spremembami TFP. Zlasti v zadnjem obdobju (2023–2024) TFP predstavlja glavni vir rasti dodane vrednosti. V primerjavi s farmacevtsko industrijo je tako struktura virov rasti v preostalih podjetjih manj povezana s kapitalnim poglobljanjem.

Slika 3: **Dekompozicija dodane vrednosti**

Opomba: Prispevki temeljijo na logaritemskih razlikah nominalnih spremenljivk, zato skupna faktorska produktivnost (TFP) predstavlja preostanek, ki poleg sprememb učinkovitosti vključuje tudi cenovne učinke. Prispevki so prikazani kot povprečja po posameznih obdobjih.

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

3

Tržna usmerjenost in dobičkonosnost

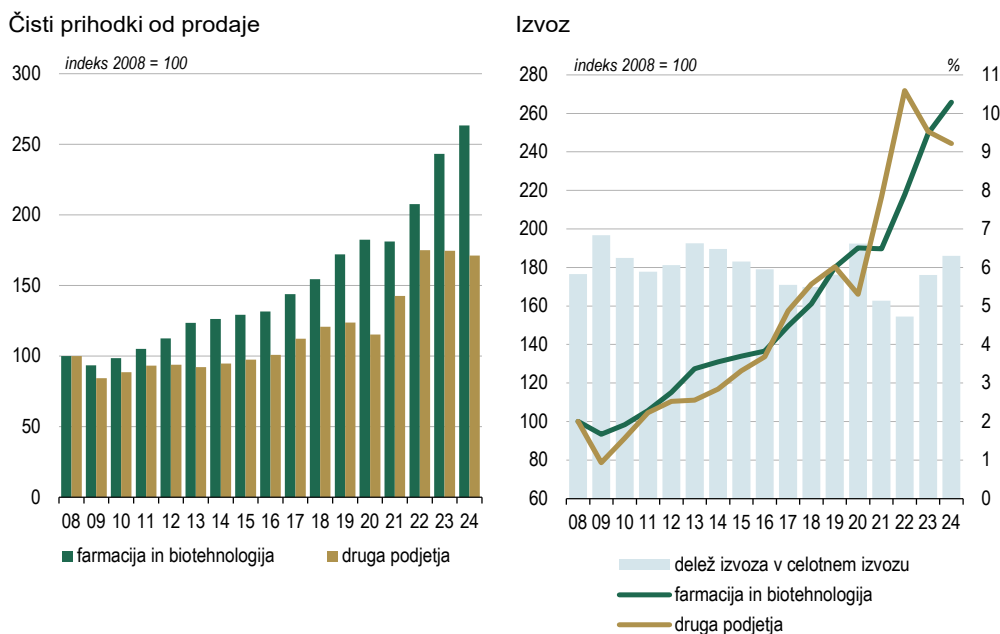
Farmacevtska in biotehnoška podjetja so izrazito izvozno usmerjena in dolgoročno beležijo hitro rast prihodkov od prodaje, vendar se je njihova relativna dinamika po pandemiji v primerjavi s preostalimi podjetji nekoliko umirila.

Čisti prihodki od prodaje v farmacevtskih in biotehnoških podjetjih so bili leta 2024 v primerjavi z letom 2008 večji za 163 %, kar je bistveno več kot v povprečju v preostalih podjetjih, kjer so se povečali za 70 % (slika 4, levo). Kljub temu po pandemiji prihodki od prodaje v primerjavi s preostalimi podjetji niso naraščali hitreje. Od leta 2020 so se čisti prihodki od prodaje povečali za 44 %, kar je manj kot v povprečju v preostalih podjetjih, kjer so se povečali za 48 %. To odraža predvsem povečano povpraševanje po zdravilih in kopičenje zalog v pandemičnem letu 2020, medtem ko je preostalo gospodarstvo večinoma stagniralo ali upadalo. Po letu 2020 se je rast prodaje farmacevtskih podjetij normalizirala, medtem ko so druga podjetja začela nadomeščati izgube iz obdobja pandemije.

Podjetja iz teh dejavnosti so izrazito izvozno usmerjena, saj so v povprečju v opazovanem obdobju prispevala okoli 6 % celotnega izvoza gospodarskih družb. Več kot 90 % prihodkov od prodaje ustvarijo na tujih trgih, medtem ko izvoz v povprečju v preostalih podjetjih predstavlja približno 40 % prihodkov. Izvoz se je od leta 2008 povečal za

165 %, kar je nekoliko več od 145-odstotnega povečanja izvoza v povprečju v preostalih podjetjih (slika 4, desno). Nekaj več kot polovico izvoza (57 %) je usmerjena na trge zunaj EU, med katerimi izstopa izvoz v Rusijo.³

Slika 4: Čisti prihodki od prodaje in izvoz

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

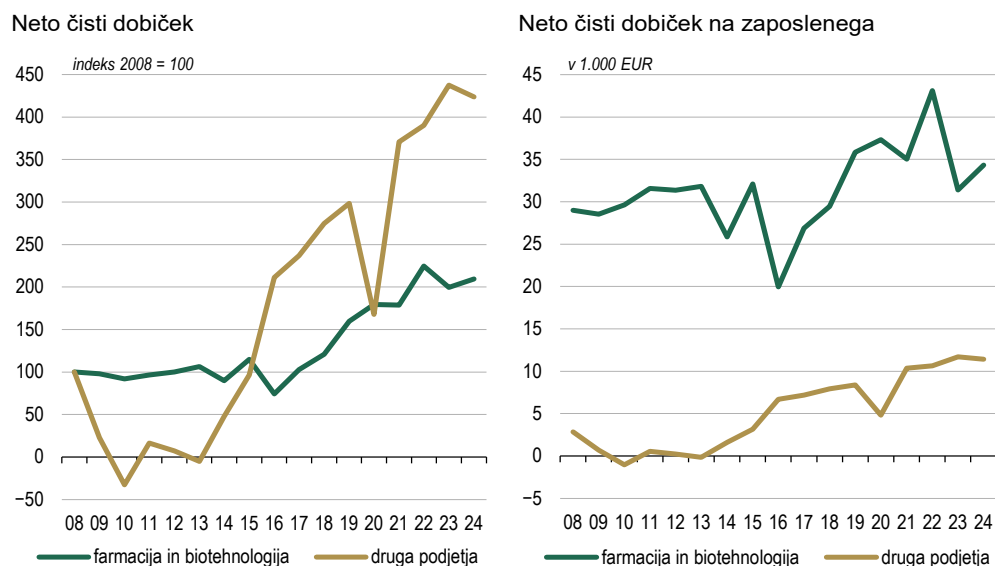
V celotnem opazovanem obdobju farmacevtska in biotehnološka podjetja vseskozi ustvarjajo pozitiven neto čisti dobiček, kar kaže na visoko stabilnost povpraševanja in odpornost panoge na gospodarske šoke. Po zmernih nihanjih se je dobiček po letu 2016 izraziteje povečal, zlasti v letih po pandemiji (slika 5, levo), ko je presegel 400 mio EUR letno. Najvišjo raven je dosegel leta 2022 (510 mio EUR), v letu 2024 pa 476 mio EUR, kar je 5 % več kot leto prej in 17 % več kot v letu 2020. K rasti je pomembno prispevalo povečanje dobička iz poslovanja, ki se je leta 2024 povečal za skoraj 20 %.

Neto čisti dobiček agregata drugih podjetij je v opazovanem obdobju precej bolj nihal. Po visoki ravni leta 2008 se je v letih po finančni krizi močno zmanjšal ter bil v letih 2010 in 2013 celo negativen. Od leta 2016 se je rast v tej skupini izrazito okrepila. Najvišjo raven je dosegel leta 2023 (6,25 mrd EUR), v letu 2024 pa se je znižal za 3 %, a je kljub temu ostal na visoki ravni (6,05 mrd EUR) in je bil 1,4-krat višji kot v letu 2019 (slika 5, levo). Podobno dinamiko kaže tudi dobiček iz poslovanja, ki je v primerjavi s farmacevtskimi in biotehnološkimi podjetji izraziteje nihal, leta 2020 močno upadel, v letu 2024 pa se je zmanjšal za 4 %.

Kljub hitrejši rasti dobička v skupini drugih podjetij je neto čisti dobiček na zaposlenega v celotnem opazovanem obdobju pri farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih bistveno višji (slika 5, desno). Leta 2024 je bil približno trikrat višji, največja razlika pa je bila zabeležena v pandemičnem letu 2020, ko je bil dobiček na zaposlenega v teh podjetjih skoraj osemkrat višji kot v preostalih podjetjih.

³ Po podatkih plačilne bilance je bil v letu 2024 največji delež izvoza medicinskih in farmacevtskih proizvodov usmerjen v Rusijo (14,6 %), sledijo Italija (7,8 %) in Poljska (6,6 %). Več v izbrani temi [Razlike v zunanjetrgovinskih statistikah](#), september 2025.

Slika 5: Čisti dobiček in neto dobiček na zaposlenega

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

Opomba: Neto čisti dobiček je opredeljen kot razlika med čistim dobičkom in izgubo obračunskega obdobja. Število zaposlenih je določeno na podlagi števila opravljenih delovnih ur v posameznem obdobju.

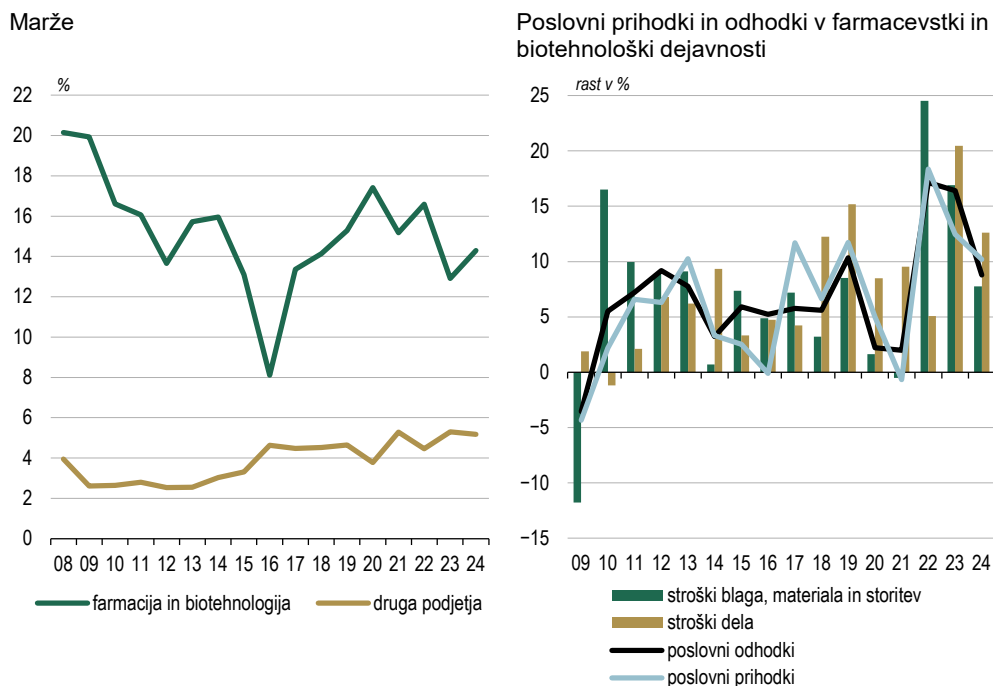
Farmacevtska in biotehnološka podjetja dosegajo skozi celotno obdobje nadpovprečne poslovne marže, ki pa so po vrhuncu v času pandemije zaradi stroškovnih pritiskov upadle.

Marže iz poslovanja, opredeljene kot razmerje med neto dobičkom iz poslovanja in čistimi prihodki od prodaje, so bile v farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih skozi celotno opazovano obdobje precej višje od marž v preostalih podjetjih. Po letu 2009 so postopno upadale do leta 2016, nato pa naraščale in najvišjo raven dosegle v letu 2020 (17,4 %). V obdobju po pandemiji so se marže kljub manjšim vmesnim izboljšanjem zniževale in so leta 2024 znašale 14,3 %, kar je skoraj 6 odstotnih točk manj kot leta 2008 in 3 odstotne točke manj kot leta 2020 (slika 6, levo).

Izrazitejši upad marž je bil zabeležen leta 2023, predvsem zaradi močne rasti stroškov blaga, materiala in storitev, zlasti stroškov energije, povezanih z energetske krizo, ter hkrati izrazite rasti stroškov dela. To nakazuje, da podjetjem v agregatu višjih stroškov ni uspelo v celoti prenesti v končne cene. Čeprav je bila rast poslovnih odhodkov tudi leta 2024 še vedno visoka, predvsem zaradi nadaljnje rasti stroškov dela, je bila rast poslovnih prihodkov nekoliko višja, kar se je v agregatu odrazilo v ponovnem zvišanju marž iz poslovanja (slika 6, desno).

Najvišje marže v celotnem obdobju dosegajo velika podjetja, v letu 2024 pa so se marže najizraziteje povečale pri srednje velikih podjetjih iz farmacevtske in biotehnološke dejavnosti, kjer so bile leto prej celo negativne.

Slika 6: Marže, prihodki in odhodki

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

4

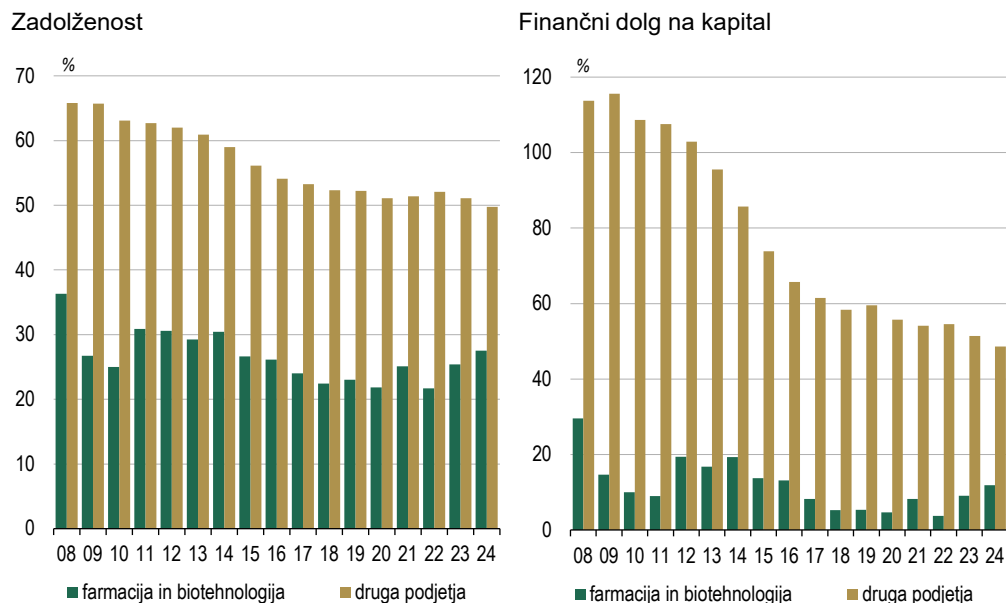
Financiranje in investicijska dinamika

Farmacevtska in biotehnološka podjetja ohranjajo nižjo raven zadolženosti v primerjavi s preostalimi podjetji, kar odraža visoko dobičkonosnost panoge in pomembno vlogo notranjih virov financiranja.

Zadolženost podjetij, merjena kot delež celotnega dolga v virih sredstev, je pri farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih precej nižja kot pri preostalih podjetjih, čeprav se razlika skozi opazovano obdobje zmanjšuje. To je predvsem posledica razdolževanja preostalih podjetij, saj je bila njihova zadolženost v letu 2024 najnižja v celotnem opazovanem obdobju. Nasprotno se je zadolženost farmacevtskih in biotehnoloških podjetij v letu 2024 nekoliko povečala, na 27,5 %, kar je najvišja raven v zadnjih desetih letih (slika 7, levo), a še vedno nižja kot pred tem.

Farmacevtska in biotehnološka podjetja imajo hkrati bistveno nižji kazalnik finančnega dolga na kapital (11,9 %) v primerjavi s preostalimi podjetji (48 %), kar kaže na prevladujoče financiranje iz lastniških virov in nizko odvisnost od zunanjega, zlasti bančnega, financiranja (slika 7, desno). To odraža visoko dobičkonosnost panoge, velik pomen zadržanih dobičkov in prevlado vlaganj, ki se praviloma financirajo iz notranjih virov.

Slika 7: Zadolženost podjetij

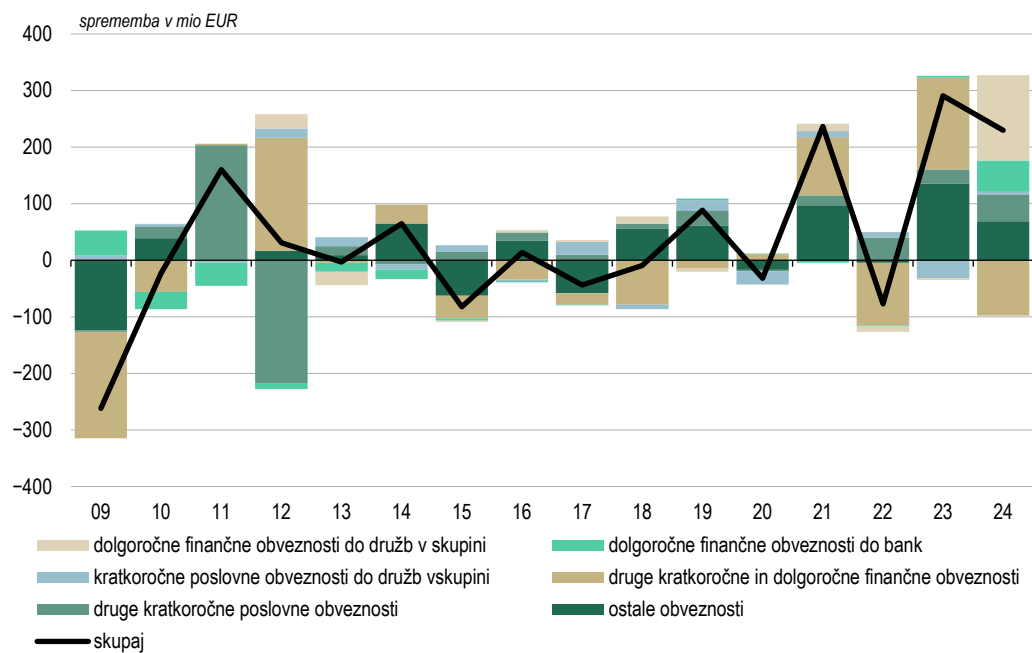

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

Podrobnejši vpogled v strukturo rasti dolga razkriva, iz katerih virov farmacevtska in biotehnološka podjetja povečujejo financiranje. Celotni dolg farmacevtskih in biotehnoloških podjetij se je v letu 2024 povečal za 19 % ali za 230 mio EUR, pri čemer je k temu pomembno prispevalo izrazito povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti do družb v skupini (slika 8). To nakazuje, da podjetja tudi ob splošno nizki odvisnosti od zunanega financiranja del potreb po sredstvih pokrivajo znotraj skupin podjetij. V letu 2024 so se sicer povečale tudi dolgoročne finančne obveznosti do bank, ki so z 61 mio EUR dosegle najvišjo raven po letu 2011 (54 mio EUR). Nasprotno so se dolgoročne finančne obveznosti do bank pri preostalih podjetjih v letu 2024 zmanjšale za 12 %. Kljub rasti dolga skupni dolg farmacevtskih in biotehnoloških podjetij predstavlja le 2 % celotnega dolga vseh podjetij, kar potrjuje, da zadolženost sektorja ostaja razmeroma nizka.

Hkrati se celotni kapital farmacevtskih in biotehnoloških podjetij v opazovanem obdobju skoraj neprekinjeno povečuje (z izjemo leta 2011, ko se je zmanjšal za 5 %). V letu 2024 se je povečal za 6,3 %, predvsem zaradi rasti prenesenega čistega dobička in rezerv iz dobička. Najizrazitejša rast kapitala je bila zabeležena leta 2022 (11,8 %), ko je poleg omenjenih kategorij pomembno prispeval tudi čisti dobiček poslovnega leta. Kljub temu je v zadnjih dveh letih dolg rasel hitreje kot kapital, kar se je odrazilo v večji zadolženosti podjetij.

Slika 8: Sprememba obsega celotnega dolga v farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih

Viri: AJPES, preračuni avtorice.

Farmacevtska in biotehnološka podjetja so bila v celotnem obdobju izrazito investicijsko aktivna, pri čemer se je po letu 2020 obseg investicij še okrepil.

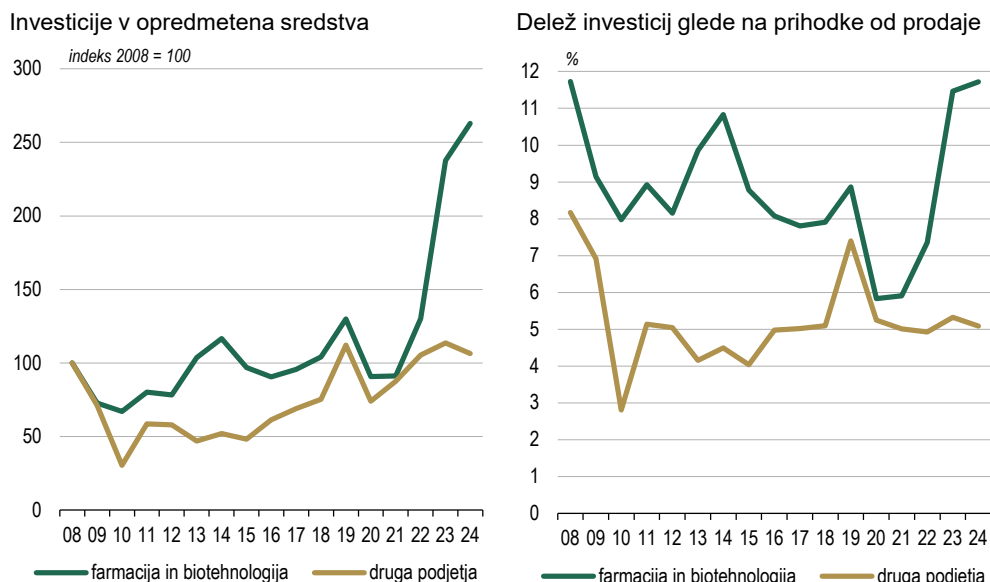
Investicije v opredmetena sredstva⁴ so v farmacevtskem in biotehnološkem grozdu po letu 2013 rastle bistveno hitreje kot v preostalih podjetjih (slika 9, levo). Po padcu investicij v obdobju po finančni krizi je farmacevtski sektor že leta 2013 presegal raven iz leta 2008, medtem ko so investicije v drugih podjetjih ostale občutno nižje vse do konca desetletja. V zadnjih letih se je razlika dodatno povečala, z izrazitim pospeškom investicijske aktivnosti po letu 2022. Pri obeh skupinah podjetij največji delež predstavljajo naložbe v zgradbe, in sicer skoraj 40 % pri farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih ter približno polovico pri drugih podjetjih. Pri farmacevtskih in biotehnoloških podjetjih pa so se po letu 2020 izrazito povečali predujmi, in sicer za skoraj 14-krat do leta 2024. To sovпада z obdobjem okrepljenih investicij v proizvodne zmogljivosti.

Farmacevtska in biotehnološka podjetja v celotnem obdobju izkazujejo bistveno višjo investicijsko intenzivnost kot preostala podjetja. Delež investicij v prihodkih od prodaje večinoma presega 8 %, medtem ko se pri preostalih podjetjih giblje okoli 4–5 % (slika 9, desno). V obdobju povečane investicijske dinamike po letu 2022 se je razlika v investicijski intenzivnosti dodatno povečala.

Skupaj podatki kažejo, da farmacevtski in biotehnološki grozd ne le hitreje povečuje obseg investicij, temveč tudi vztrajno namenja večji delež prihodkov v investicije, kar nakazuje izrazitejšo dolgoročno usmerjenost v kapitalsko in tehnološko nadgradnjo proizvodnih zmogljivosti ter razvoj novih tehnologij in produktov.

⁴ Investicije v opredmetena osnovna sredstva so izračunane po formuli: opredmetena osnovna sredstva v tekočem letu – opredmetena osnovna sredstva v predhodnem letu + amortizacija + prevrednoteni poslovni odhodki pri neopredmetenih osnovnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih.

Slika 9: Investicije v opredmetena sredstva

Viri: AJ PES, preračuni avtorice.

Zaključek

Analiza potrjuje, da farmacevtska in biotehnološka dejavnost v Sloveniji predstavljata enega ključnih stebrov gospodarstva, z nadpovprečnimi rezultati glede ustvarjanja dodane vrednosti, izvozne usmerjenosti in investicijske aktivnosti. Panogo zaznamujejo visoka koncentracija zaposlenosti v velikih podjetjih, stabilno pozitivno poslovanje skozi celoten poslovni cikel ter pomembna vloga notranjih virov financiranja. Rast dodane vrednosti je bila v obdobju 2008–2024 pretežno kapitalsko pogojena, kar odraža dolgoročno naravo investicij v proizvodne zmogljivosti in tehnologijo ter zamike med vlaganji in njihovimi učinki na poslovne rezultate. Kljub upadu marž po pandemiji zaradi stroškovnih pritiskov panoga ostaja nadpovprečno dobičkonosna in odporna proti makroekonomskim šokom.

Hkrati analiza kaže, da sta slovenska farmacevtska in biotehnološka industrija v fazi okrepljenega investicijskega cikla, povezanega s širjenjem proizvodnih zmogljivosti in postopno krepitvijo biotehnoloških dejavnosti. Ob upoštevanju trenutnih trendov rasti investicij, širjenja biotehnološkega sektorja in nadaljnje rasti globalnega povpraševanja po farmacevtskih in biotehnoloških proizvodih ima Slovenija ob ugodnih izhodiščih domačega industrijskega in raziskovalnega ekosistema potencial, da ta sektor tudi v prihodnje razvija kot enega ključnih nosilcev gospodarske rasti, izvoza in tehnološkega napredka.

Viri

Cirman, A., Marinšek, D., Boh, N., Ciglencečki, Z., & Gorše, A. (2024). Pharmaceutical sector in Slovenia: ecosystem in the generic pharma sector. V P. Domadenik Muren, M. Koman in T. Redek (ur.), *Engineering The Industrial Transformation* (str. 81-100). Ljubljana: Časnik Finance.

Drofenik, U., & Kušar, S. (2023). Nekaj geografskih značilnosti biotehnoloških podjetij v Sloveniji. *Geografski Obzornik*, 70.

Grand view Reseach. (2023). Biotechnology Market (2024-2030). Pridobljeno 15. decembra 2025 iz: [Biotechnology Market Size And Share | Industry Report, 2030](#)

Podjetna Slovenija (2025, oktober). Slovenija kot ključ prihodnosti biotehnološkega raziskovanja, inovacij in proizvodnje v Evropi. Pridobljeno 15. decembra 2025 iz: [PS-okt25.pdf](#).

Žakelj, L. & Lindič, M. (2025, november). Neposredni makroekonomski pomen farmacevtske panoge. Pridobljeno 15. decembra 2025 iz: https://www.bsi.si/storage/uploads/ed1a67ee-de67-43d7-b61c-1b92337deb2e/Luka_%C5%BDakelj_Mojca_Lindi%C4%8D_Neposredni-makroekonomski-pomen-farmacevtske-panoge.pdf